

روان شناسی عمومی

General Psychology

تالیف:

احمد علامه فلسفی

By: Ahmad Allameh Falṣafi

پژوهشگر و مدرس علوم فراروان شناسی

(جلد ۱)

سرشناسه	: علامه فلسفی، احمد
عنوان و نام پدیدآورنده	: روان شناسی عمومی / General Psychology
مشخصات نشر	: تهران، فراروان شناسی / ۱۳۹۱
مشخصات ظاهری	: ۳۶۶ ص.: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ISBN : 978 - 600 -6170 - 11 - 4
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: روان شناسی - راهنمای آموزشی (عالی)
رده بندی کنگره	: ۱۲۸BF / ف ۲ع ۷۶ ۱۳۹۱
رده بندی دیویی	: ۱۵۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۹۸۹۴۴۶

شناسنامه کتاب

نام کتاب: روان شناسی عمومی (جلد ۱)

مؤلف: احمد علامه فلسفی

ناشر: انتشارات فراروان شناسی

خدمات رایانه‌ای: مهدی اخوان فومنی و آرتمیس قراخانیان

شمارگان: ۳۰۰۰ جلد

چاپ و صحافی: پیشگام

نوبت چاپ اول: ۱۳۹۳ - تهران

شابک: ISBN : 978 - 600 -6170 - 11 - 4

قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان

«حق چاپ محفوظ»

به نام خدا

پیشگفتار

علم روانشناسی به عنوان یکی از شعبه های اصلی فلسفه بیش از هزار سال از زمان ابوعلی سینا ، رازی ، ناصر خسرو تا ملاصدرا در ایران توسط دانشمندان فاخر ایرانی تدریس می شده است .

زمانی که انقلاب صنعتی در اروپا پا گرفت ، روان شناسی به صورت یکی از علوم طبیعی به منصفه ظهور درآمد در حالی که متاسفانه همزمان با وقوع تحولات در غرب ، این علم در ایران سیر نزولی ، رکود و نخوت خود را طی می کرد تا اینکه سرانجام پس از تاسیس دارالمعلمین ، دانشسراها و دانشگاه تهران ، روان شناسی به عنوان یک علم تخصصی جدید مطرح شد ، به ویژه اینکه بعد از انقلاب اسلامی این علم از اعتبار و جایگاه ویژه ای به طور جدی برخوردار شده است .

اینک کتاب حاضر تحت عنوان روانشناسی عمومی شامل پنج فصل از جمله :

۱- اختلالات شخصیت ۲ - عملکرد مغز و اعصاب ۳ - تمرکز ذهن ۴ -

روان شناسی رنگ ها ۵ - زبان بدن می باشد و در قالب جلد اول تدوین شده

است که تقدیم پژوهشگران علاقمند به ویژه دانشجویان رشته روانشناسی

می گردد که امید است مورد استفاده مفید قرار گیرد .

با سپاس و احترام

احمد علامه فلسفی

فهرست عناوین

صفحه	عنوان
۳	پیشگفتار
۱۳	فصل اول
۱۳	اختلالات شخصیت
۱۴	تاریخچه علم روانشناسی
۳۲	منشاء بروز اختلالات شخصیت
۳۳	رشد شخصیت
۳۹	اختلال شخصیت پارانویایی
۴۰	اختلال شخصیت اسکیزوئیدی
۴۰	اختلال شخصیت اسکیزوفرنی گونه
۴۱	اختلال شخصیت نمایشی
۴۲	اختلال شخصیت خودشیفته
۴۳	اختلال شخصیت مرزی
۴۳	اختلال شخصیت ضد اجتماعی
۴۵	اختلالات شخصیت اجتنابی (دوریزگزين)
۴۶	اختلالات شخصیت وابسته
۴۶	اختلال شخصیت وسواسی (فکری - عملی)
۴۷	اختلال شخصیت منفعل - پرخاشگر
۵۳	ناهنجاریهای رفتاری
۵۴	واکنشهای عصبی نوروزها
۵۴	برخی از دلایل مولد واکنشهای عصبی
۵۵	الف - واکنشهای عصبی اضطرابی
۵۶	ب - واکنشهای عصبی غمگینی

- ج- اوهام و تخیلات مرضی ۵۷
- د- واکنشهای عصبی و سواس ۵۷
- ه- واکنش هیستری ۵۸
- واکنشهای جنون (پسیکوزها) ۶۰
- برخی از خصوصیات واکنشهای جنون فرد بیمار بدین شرح است: ۶۱
- ا واکنش جنون عضوی ۶۲
- ۱- اختلالات ناشی از بیماریهای عفونی سیفلیس / آنسفالیت / مننژیت ۶۳
- ۲- اختلالات ناشی از جراحات مغزی ۶۵
- اختلالات ناشی از غده‌های مغزی ۶۶
- اختلالات مغزی ناشی از سموم ۶۷
- علائم اختلالات مغزی ناشی از سموم: ۶۷
- اختلالات در فعالیتهای غدد داخلی ۶۸
- اختلالات ناشی از صرع ۶۹
- اختلالات ناشی از واکنشهای جنون پیری (کهولت) ۷۲
- * رئیس علائم مهم جنون پیری که تدریجاً عارض میشود: ۷۲
- واکنش جنون کنشی، به سه گروه تقسیم میشوند: ۷۵
- ب (۱) - مانیا ۷۵
- ب (۲) پارانوئیا ۷۵
- ب (۳) واکنش اسکیزوفرنی (شیزوفرنی) ۷۶
- علائم عوارض اصلی اسکیزوفرنی در بیماران ۷۸
- عوارض ثانوی اسکیزوفرنی ۷۹
- فرضیه‌های درباره عوامل بروز اسکیزوفرنی ۸۳
- ۱- اختلالات منش ۸۵
- الف- انحرافات اجتماعی (سوسیوپاتی) ۸۶
- ب- انحرافات اخلاقی (پسیکوپاتی) ۸۶
- ج- انحرافات جنسی (سکشوال دیویشن) ۸۷
- د- اعتیادات (الکل و مواد مخدر) ۸۷

- ۸۹..... خصوصیات معتادان به الکل اجمالاً عبارتند از:
- ۹۰..... **فصل دوم؛ عملکرد مغز و اعصاب**
- ۹۱..... گفتگو با پروفسور سمیعی مشهورترین جراح مغز و اعصاب جهان
- ۹۵..... بخش اول؛ عملکرد مغز و اعصاب
- ۹۶..... س: وزن و حجم مغز انسان نسبت به وزن و حجم مغز سایر جانداران چقدر است؟
- ۹۷..... س: آیا میزان قدرت علم و دانش، آگاهی و خلاقیت به وزن و حجم مغز بستگی دارد؟
- ۹۷..... س: آیا وزن مغز مردان و زنان با یکدیگر متفاوت است؟
- ۹۷..... س: در چه مراحل از رشد جنین، مغز تشکیل میشود؟
- ۹۸..... س: وضعیت و موقعیت مغز کودکان چگونه است؟
- ۹۸..... س: وضعیت و موقعیت مغز نوجوانان و جوانان چگونه است؟
- ۹۸..... س: وضعیت و موقعیت مغز بزرگسالان چگونه است؟
- ۹۹..... س: وضعیت و موقعیت مغز سالخوردگان چگونه است؟
- ۹۹..... س: اهم نکات مغز در یک نگاه اجمالی چیست؟
- ۱۰۰..... س: برای تقویت و حفظ سلامتی مغز چه نکاتی باید رعایت کرد؟
- ۱۰۲..... س: اجمالاً مغز دارای چه تواناییهایی میباشد؟
- ۱۰۳..... س: آیا مغز قابل تشریح است؟
- ۱۰۳..... س: تشریح مغز را بطور ساده و اجمالی بیان کنید:
- ۱۰۴..... ۱- نیمکره‌های مغز:
- ۱۱۲..... س: آیا درجه هوش (IQ) بستگی به تعداد سلولهای مغز دارد؟
- ۱۱۳..... س: آیا منابع غذایی و بهداشت تغذیه در روند عملکرد مغز تا چه اندازه موثر است؟
- ۱۱۳..... س: آیا موسیقی بر روند عملکرد مغز تاثیرگذار است؟
- ۱۱۳..... س: آیا سرعت مغز انسان با سن ارتباط معکوس دارد؟
- ۱۱۴..... س: آیا قرن نوزدهم «عصر مغز» است یا قرن بیستم؟
- ۱۱۵..... س: آیا «ذهن یا فکر» همان مغز است؟
- ۱۱۵..... س: آیا دانش بشر در خصوص اسرار مغز تاکنون به چه میزانی رسیده است؟
- ۱۱۶..... س: آیا دانشمندان درباره اکتشافات اسرار مغز در چه عرصه‌هایی فعالیت میکنند؟

- س: عملکرد وظایف نیمکره‌های راست و چپ مغز چگونه است؟ ۱۱۶
- س: تصویر اشیاء از طریق چشم، چگونه در مغز منعکس میشود؟ ۱۱۷
- س: خونرسانی در مغز چگونه جریان دارد؟ ۱۱۸
- س: ساختمان مشبک اجمالاً چگونه است؟ ۱۱۸
- س: جایگاه بطنهای مغز چگونه است؟ ۱۱۸
- س: آیا پاک کردن خاطرات تلخ از ذهن امکانپذیر است؟ ۱۱۹
- س: مرکز احساس پشیمانی انسان در کدامین بخش از مغز رخ میدهد؟ ۱۲۰
- س: شرایط مغز در داخل استخوان جمجمه چگونه است؟ ۱۲۰
- س: شرایط عملکرد بزرگترین بخش مغز که مخ نام دارد چگونه است؟ ۱۲۱
- س: مراحل تکوین و رشد مغز جنینی و نوزاد تازه متولد شده، چگونه است؟ ۱۲۲
- س: شرایط و موقعیت مغز کودک در فراگیری چگونه است؟ ۱۲۳
- س: شرایط و موقعیت عملکرد مغز نوجوانان و جوانان چگونه است؟ ۱۲۳
- س: شرایط عملکرد مغز انسان در بزرگسالی چگونه است؟ ۱۲۳
- س: شرایط و موقعیت مغز انسان در دوران سالخوردگی چگونه است؟ ۱۲۴
- س: آیا ضعف یا فقدان مهر و محبت والدین نسبت به نوزادان و یا کودکان خود، چه تاثیری در روند ساختار مغز آنان بر جا خواهد گذاشت؟ ۱۲۴
- س: آیا میزان کمی و کیفی هوش، به تعداد سلولهای مغزی مربوط است؟ ۱۲۵
- س: کمبود اکسیژن، گرسنگی و سوء تغذیه چه تاثیری بر مغز میگذارد؟ ۱۲۵
- س: چگونه فعالیت مغز اندازه گیری و مورد بررسی قرار میگیرد؟ ۱۲۶
- س: آیا مغز در حوزه الکتروسیته کار میکند؟ ۱۲۷
- س: عملکرد نرون (*Neuron*) یا سلول عصبی چیست؟ ۱۲۸
- س: مغز شامل چند قسمت است؟ ۱۲۹
- س: عملکرد نخاع شوکی چیست؟ ۱۳۰
- س: عملکرد مخچه چگونه است؟ ۱۳۰
- س: نقش تالاموس *Thalamus* اجمالاً در مغز چیست؟ ۱۳۰
- س: نقش هیپوتالاموس *Hypothalamus* در مغز چیست؟ ۱۳۱
- س: نقش غده هیپوفیز در مغز چیست؟ ۱۳۱

- س: نقش غده «پاینیل» (*Pineal*) چیست؟ ۱۳۱
- س: وجود دو نیمکره برای چیست؟ ۱۳۲
- س: بافت عصبی شامل چه سلول‌هایی است؟ ۱۳۳
- س: ساختار سلول عصبی یا نرون *Neuron*، چگونه است؟ ۱۳۳
- س: دستگاه عصبی شامل چه بخش‌هایی است؟ ۱۳۴
- بخش دستگاه اعصاب محیطی: ۱۴۱
- س: قشر مغزی (*Cortex*) چیست و چه عملکردی را عهده‌دار است؟ ۱۴۴
- بخش دوم: امراض مغز و اعصاب ۱۵۳
- س: دلایل وقوع سردردها چیست؟ ۱۵۴
- س: سردرد ناشی از ابتلاء به مننژیت چیست؟ ۱۵۴
- س: علت بروز سردردهای تشیی *Tension Headache* چیست؟ ۱۵۴
- س: علائم سردردهای تشیی چیست؟ ۱۵۴
- س: سردردهای اصلی میگرد چیست؟ ۱۵۵
- س: دلایل ابتلاء به سردرد میگرد چیست؟ ۱۵۶
- س: علائم بروز سردردهای میگرد چیست؟ ۱۵۶
- س: چه توصیه‌ای در کاهش درد میگرد موثر است؟ ۱۵۶
- س: سردردهای خوشه‌ای چیست؟ ۱۵۶
- س: علائم بروز سردردهای خوشه‌ای چیست؟ ۱۵۷
- س: رعایت چه نکاتی در کاهش سردرد خوشه‌ای مفید است؟ ۱۵۷
- س: علائم اولیه‌ی آثار ضربیدگی سر چیست؟ ۱۵۷
- س: مرگ مغزی چگونه رخ میدهد؟ ۱۵۸
- س: وضعیت نباتی بیمار مغزی چگونه است؟ ۱۵۸
- س: بیماری صرع چیست؟ ۱۵۹
- س: چند نوع صرع وجود دارد؟ ۱۵۹
- س: تشنج‌های «تونیک کلوئیک» چگونه است؟ ۱۶۰
- س: تشنج‌های صرع «پتیدمال» (*Petitmal*) چگونه است؟ ۱۶۰

- س: تشنج‌های صرع پارسیل ساده چگونه است؟ ۱۶۰
- س: تشنج‌های صرع پارسیل کمپلکس (*Partial Complex*) چگونه است؟ ۱۶۱
- س: علائم بیماری «نارکوله پسی» (*Narcolepsy*) چیست؟ ۱۶۱
- س: بیماری مننژیت مغزی (*Meningitis*) چیست؟ ۱۶۱
- س: علائم مننژیت مغزی در اشخاص بزرگسال چیست؟ ۱۶۲
- س: بیماری «انس فالیت ویروسی» (*Encephalitis*) چیست؟ ۱۶۲
- س: علائم بیماری «انس فالیت ویروسی» چیست؟ ۱۶۲
- س: آبسه مغزی چیست و علل ابتلاء به آن چه می‌باشد؟ ۱۶۳
- س: علائم بروز بیماری آبسه مغزی چیست؟ ۱۶۴
- س: غده‌های (تومورها) مغزی، چه هستند؟ ۱۶۴
- س: علائم بروز غده‌های مغزی چیست؟ ۱۶۴
- س: سکته مغزی چیست؟ ۱۶۵
- س: علل بروز سکته مغزی چیست؟ ۱۶۵
- س: علائم بروز سکته مغزی چیست؟ ۱۶۶
- س: بیماری آلزایمر (*Alzheimer*) چیست؟ ۱۶۷
- س: علائم بیماری آلزایمر چیست؟ ۱۶۷
- س: بیماری پارکینسون و پارکینسونیسم چیست؟ ۱۶۸
- س: علائم بیماری پارکینسون و پارکینسونیسم چیست؟ ۱۶۸
- س: بیماری تصلب متعدد یا «ام اس» چیست؟ ۱۶۹
- س: علل پیدایش بیماری «ام اس» چیست؟ ۱۶۹
- س: علائم بیماری «ام اس» چیست؟ ۱۷۰
- س: فلج عصب صورت چیست؟ ۱۷۱
- س: علائم فلج عصب صورت چیست؟ ۱۷۱
- س: تیک عصبی (*Nervous Tics*) چیست؟ ۱۷۲
- س: علائم تیک‌های عصبی چیست؟ ۱۷۲
- س: احساس اضطراب چیست؟ ۱۷۲
- س: علل بوجود آمدن اختلالات اضطرابی چیست؟ ۱۷۳

- س: علائم اختلال اضطراب عمومی چیست؟ ۱۷۳
- س: علائم جسمی در اختلال اضطرابی چیست؟ ۱۷۴
- س: علائم جسمی و روحی در اختلال اضطراب از نوع وحشت (پانیک) چیست؟ ۱۷۴
- س: احساس افسردگی و غمگین بودن چیست؟ ۱۷۴
- س: علل بروز افسردگی چیست؟ ۱۷۵
- س: علائم افسردگی در فرد چیست؟ ۱۷۵

فصل سوم: تمرکز ذهن ۲۳۷ - ۱۷۷

فصل چهارم: روان شناسی رنگ ها ۲۲۷

- نگرشی بر روانشناسی رنگها و خواص درمانی آن ها ۲۲۹
- اقسام رنگ: ۲۳۷
- ترکیب ساختار رنگ ها: ۲۳۹
- ماهیت و سرعت پرتو رنگ نور: ۲۴۱
- عوارض اشعه ماوراء بنفش: ۲۴۲
- چگونگی واکنش کودکان در برابر رنگ ها: ۲۴۳
- رنگ درمانی با خواص میوهجات و غذاها: ۲۴۴
- رنگ ها، نماد و سمبل جوامع بشری: ۲۴۶
- ویژگی های رنگ آبی: ۲۴۸
- موارد کاربرد رنگ آبی: ۲۴۹
- خواص درمانی رنگ آبی به عنوان درمان مکمل پزشکی: ۲۵۰
- ویژگیهای رنگ سبز: ۲۵۲
- علاقه مندان به رنگ سبز، دارای گرایش به این خصوصیات هستند: ۲۵۲
- خواص درمانی رنگ سبز به عنوان درمان مکمل پزشکی: ۲۵۳
- نقش رنگ سبز در محیط آموزشی: ۲۵۵
- ویژگی های رنگ قرمز از نظر روحی، روانی و فکری: ۲۵۶
- خواص درمانی رنگ قرمز به عنوان درمان مکمل پزشکی: ۲۵۷
- خصوصیات علاقه مندان به رنگ قرمز: ۲۵۹

- ۲۵۹ ویژگی های رنگ قرمز در خدمات شهری:
- ۲۶۰ ویژگی های رنگ زرد:
- ۲۶۰ علاقه مندان به رنگ زرد، دارای این خصوصیات هستند:
- ۲۶۱ خواص درمانی رنگ زرد به عنوان درمان مکمل پزشکی:
- ۲۶۳ ویژگی های رنگ سفید:
- ۲۶۳ نقش رنگ سفید در نظام آموزشی و بهداشتی:
- ۲۶۵ ویژگی های رنگ سیاه:
- ۲۶۵ خصوصیات علاقه مندان به رنگ سیاه:
- ۲۶۶ در خصوص کاربرد رنگ سیاه توصیه میشود:
- ۲۶۷ ویژگی های رنگ نارنجی:
- ۲۶۷ خصوصیات علاقه مندان به رنگ نارنجی:
- ۲۶۸ خواص درمانی رنگ نارنجی، به عنوان درمان مکمل پزشکی:
- ۲۶۹ ویژگی های رنگ صورتی:
- ۲۶۹ خصوصیات علاقه مندان به رنگ صورتی:
- ۲۷۰ خواص درمانی رنگ صورتی، به عنوان درمان مکمل پزشکی:
- ۲۷۰ ویژگی های رنگ بنفش:
- ۲۷۰ خواص درمانی رنگ بنفش، به عنوان درمان مکمل پزشکی:
- ۲۷۱ خصوصیات علاقه مندان به رنگ بنفش:
- ۲۷۲ ویژگی های رنگ خاکستری:
- ۲۷۲ خصوصیات علاقه مندان به رنگ خاکستری:
- ۲۷۳ ویژگی های رنگ قهوه ای:
- ۲۷۳ خصوصیات علاقه مندان به رنگ قهوه ای:
- ۲۷۴ ویژگی های رنگ ارغوانی:
- ۲۷۴ خواص درمانی رنگ لاجوردی به عنوان درمان مکمل پزشکی:
- ۲۷۵ ویژگی های رنگ نقره ای:
- ۲۷۶ ویژگی ها و خواص درمانی رنگ اناری:
- ۲۷۶ ویژگی های درمانی رنگ کبود روشن:

۲۷۷	ویژگی های درمانی رنگ آبی نیلی:.....
۲۷۷	ویژگی های درمانی رنگ سرمه ای روشن:.....
۲۷۸	کاربرد رنگها در محیط های کسب و کار، آموزشی، درمانی، خدماتی و حرفه و فن:.....
۲۸۲	فصل پنجم: زبان بدن.....
۲۸۷	مالکیت بر قلمروها و حریم ها.....
۲۹۱	عوامل تعیین کننده فاصله ی فیما بین:.....
۲۹۳	حفظ حریم و فاصله از عوامل جذبه و قدرت:.....
۲۹۶	برخی از علائم مالکیت در زبان غیر کلامی.....
۲۹۷	قدرت نهفته در دست دادن.....
۳۰۱	مقابله با نحوه ی دست دادن فرد سلطه گر در سه حالت:.....
۳۰۷	حالت نشان دادن کف دستها:.....
۳۱۷	گرفتن دست خود از پشت بدن در سه حالت:.....
۳۲۱	برجساز ی با انگشتان دست در دو حالت:.....
۳۲۶	علائم حالات مختلف زبان بدن در هنگام ارزیابی و اتخاذ تصمیم:.....
۳۲۷	مالش پشت گردن با کف دست:.....
۳۳۱	برخی از علائم افرادی که دخانیات استعمال میکنند:.....
۳۳۱	اجمالاً علائم زبان بدن در گفت و گوها در پنج حالت:.....
۳۳۶	علائم دست به سینه شدن در چهار حالت کلی قابل تفسیر است:.....
۳۴۹	علائم زبان بدن در خصوص حرکات سر:.....
۳۵۲	رعایت حریم جایگاه خود و طرف مقابل:.....
۳۵۴	عدم هماهنگی و همسویی در فضای جلسه:.....
۳۵۴	عدم پذیرش شخص ناخوانده به حریم گفت و گو:.....
۳۵۵	پنهان کردن دست ها در پشت بدن یا در جیب ها:.....
۳۵۸	حالات استفاده کنندگان عینک در زبان غیر کلامی:.....
۳۵۹	نحوه ی نگاه کردن از بالای عینک:.....
۳۵۹	چشم ها، آئینه ی باطنی انسان.....
۳۶۰	انواع نگاه ها در زبان غیر کلامی.....

تاریخچه علم روان‌شناسی

واژه روان‌شناسی در انگلیسی (سایکالاجی)^۱ که از دو کلمه یونانی «پسیکه»^۲ به معنی روح، روان و نفس و «لوگوس»^۳ به معنی تحقیق و بیان (سخنرانی کردن یا درس آموختن) ترجمه شده است.

تاریخچه روان‌شناسی یا «فلسفه عقلی» که از نظر لغوی به مفهوم مطالعه روح بوده، حدود سه هزار سال جنبه فلسفی داشته است و تنها طی یک قرن اخیر به طور مستقل جنبه علمی و کاربردی پیدا کرده است. لذا امروزه روان‌شناسی به عنوان علمی نوین و جوان، رفتار، کردار، گفتار، حالات روحی و روانی موجودات زنده بویژه انسان را مورد مطالعه، تحقیق و بررسی قرار می‌دهد و نام آن را «علم رفتار» می‌خوانند.

آدمی بر اساس کنجکاوی‌های ذاتی خویش همواره در صدد یافتن پاسخ‌هایی برای پرسش‌های مطروحه در حوزه‌های مختلف علوم طبیعی از جمله «تجربه»^۴ و «رفتار»^۵ بوده است که منتهی به «فلسفه عقلی»^۶ و سرانجام منتج به علم روان‌شناسی گردید.

1) Psychology

2) Psyche

3) Logos

4) Experience

5) Behavior

6) Mental Philosophy

Fararavanshenasi.ir